

ŠKOLENÍ POŽÁRNÍ OCHRANY PRO STUDENTY

POVINNOSTI A ZÁKAZY

Každý student je povinen

- počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířat a majetek
- počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení
- zajistit přístup k rozvodným zařízením elektrické energie a k uzávěrům plynu, vody a topení
- plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech
- nechat volný přístup k požárně bezpečnostním zařízením a věcným prostředkům požární ochrany za účelem jejich včasného použití
- oznamovat bez odkladu územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru každý požár vzniklý při činnostech, které vykonává, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívá
- dodržovat podmínky nebo návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností
- při zdolávání požárů, živelných pohrom a jiných mimořádných událostí poskytovat přiměřenou osobní pomoc a potřebnou věcnou pomoc
- provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob
- uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření
- ohlásit neprodleně na určeném místě (ohlašovna požárů) zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení
- poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce
- na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce poskytnout dopravní prostředky, zdroje vody, spojová zařízení a jiné věci potřebné ke zdolávání požáru
- v případě, že zpozoruje požár, který sám nemůže uhasit, ihned vyhlásit požární poplach v souladu s požárními poplachovými směrnici; požární poplachové směrnice jsou vyvěšeny na viditelných místech budov Slezské univerzity Opavě
- se seznámit s řádem pracoviště, s požárními poplachovými směrnici a s rozmístěním a správným použitím věcných prostředků požární ochrany (přenosné hasicí přístroje, vnitřní hydranty)
- oznámit nejbližšímu vedoucímu pracovníkovi nebo nejbližšímu zaměstnanci univerzity závady, které by mohly ohrozit bezpečnost a podle svých schopností a možností se zúčastnit jejich odstraňování
- dodržovat zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm v celém areálu Slezské univerzity v Opavě

- dodržovat přísný zákaz používání soukromých elektrických, plynových nebo jiných spotřebičů (mimo přenosovou audiotechniku, výjimku může tvořit ustanovení kolejního řádu), zvláště s otevřeným ohněm
- nezastavovat jakýmkoli materiálem únikové cesty, únikové východy, rozvaděče el. zařízení a uzávěry médií (vody, plynu ...)
- se při evakuaci řídit pokyny preventivní požární hlídky

Studenti nesmí

- manipulovat s tlakovými lahvemi; manipulaci provádějí pouze odborně vyškolení zaměstnanci univerzity
- sami manipulovat s hořlavými kapalinami (chemikálie, barvy, oleje, ředidla) pouze pod dozorem odborně vyškoleného zaměstnance univerzity, který je odborně způsobilý pro manipulaci s hořlavými kapalinami; hořlavé kapaliny se smí ukládat jen na vyhrazených místech a v povoleném množství v původních přepravních obalech, které musí být uzavřeny
- pracovat na elektrickém zařízení a elektrických spotřebičích a náradí bez platné kontroly a revize; tyto kontroly a revize zajistí odpovědný zaměstnanec univerzity a o provedených kontrolách a revizích provede příslušné doklady

Nikdo nesmí

- provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací (např. svařování, zásahy do el. rozvodů apod.).
- poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů nebo jiných věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení
- omezit nebo znemožnit použití označených nástupních ploch pro požární techniku
- při evakuaci používat výtahy, které nejsou určeny pro evakuaci
- vědomě bezdůvodně přivolat jednotku požární ochrany nebo zneužít linku tísňového volání

HASICÍ PŘÍSTROJE

Hasicí přístroje se umísťují v místech, kde je nejvyšší pravděpodobnost vzniku požáru nebo v jejich dosahu, tak aby byly snadno viditelné a volně přístupné.

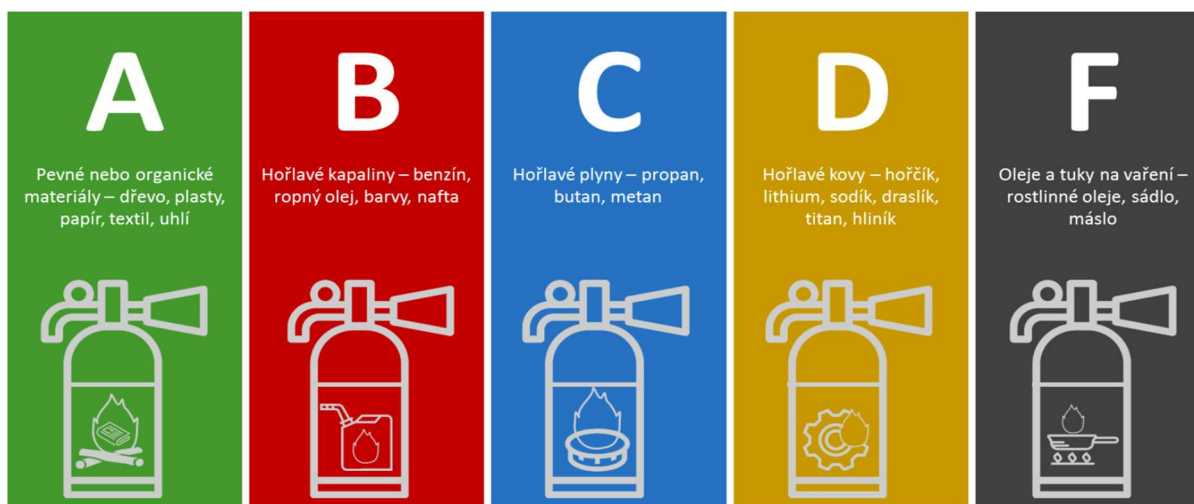

V případech, kdy je omezena nebo ztížena orientace osob z hlediska rozmístění hasicích přístrojů (např. v nepřehledných, rozlehlých nebo skrytých prostorách) se k označení hasicích přístrojů použije příslušná požární značka umístěná na viditelném místě.

Hasicí přístroje používejte dle návodu výrobce. Zjednodušený návod je umístěn přímo na štítku hasicího přístroje.

Druhy hořlavých látek

Vodní hasicí přístroje

Voda jako hasební látka je používána na ochlazování nebo k účinnému snížení teploty hořícího materiálu pod jeho teplotu vznícení. Množství vzniklé páry vytěsňuje kyslík a omezuje hoření.

Hasicím přístrojem NELZE hasit zařízení pod elektrickým proudem, pokud to není na hasicím přístroji výslovně uvedeno, že se může použít i pro hašení pod elektrickým proudem.

Pěnové hasicí přístroje

Pro zvýšení účinnosti vody jako hasební látky jsou použity přísady na bázi pěnidla. Při hašení vzniká těžká pěna, která lépe přilne k povrchům, brání přístupu vzduchu. Hasicí přístroj je schopen účinně hasit rozlité hořlavé látky (olej, nafta, benzín a pod).

Hasicím přístrojem NELZE hasit zařízení pod elektrickým proudem.

Práškové hasicí přístroje

Prášek, který je pod tlakem směřován do ohniska požáru (plamenů), vytěsňuje z prostoru kyslík a brání hoření. Prostor není ochlazován, proto je nutné věnovat zvýšenou pozornost všem předmětům a materiálům, které hořely, dokud jejich teplota neklesne pod zápalnou teplotu.

Hasicí přístroj je vhodný pro hašení zařízení pod elektrickým proudem do 1000 V.

Sněhové hasicí přístroje

Hasební látkou je CO₂, prostor je ochlazován a zároveň uvolněný plyn omezuje přístup kyslíku. Zvýšenou pozornost je nutné věnovat při hašení, kdy teplota hasební látky může dosahovat až -76 °C a způsobit popáleniny kůže chladem.

Hasicí přístroj je vhodný pro hašení zařízení pod elektrickým proudem do 1000 V.

Pěnový hasicí přístroj

Jedná se o speciální hasební látku pro použití zejména při požárech jedlých tuků a olejů používaných v potravinářství a kuchyňském zpracování.

Použití hasicích přístrojů

Hasicí přístroj dopravíme co nejbližší k požáru, uvolníme přepravní pojistku vytažením, hasební látku směřujeme proudnicí do ohniska požáru:

Vodní hasicí přístroj – vodu směřujeme přímo na hořící předmět, tím ho ochlazujeme a přerušíme hoření.

Práškový hasicí přístroj – směr prášku musí být veden do plamenů. Hoření je fyzikálně-chemickou reakcí a prášek svým chemickým složením reaguje a plamenné hoření přeruší.

Hasicí přístroj s oxidem uhličitým (CO₂) – oxid uhličitý směřujeme na hořící předmět, kde reaguje, z pevných částic oxidu se stává plyn. Touto reakcí dochází k prudkému ochlazení hořícího předmětu a plynná forma oxidu je nehořlavá, ředěním snižuje obsah kyslíku v prostoru hoření a přerušuje hoření.

POZOR – oxid uhličitý je nedýchatelný, proto po uhašení požáru opusťte tento prostor a místnost řádně vyvětrejte.

Při použití více hasicích přístrojů použijeme co nejvíce hasicích přístrojů najednou (ne postupně), zvýšíme tím účinnost při likvidaci požáru.

K hašení zařízení pod elektrickým proudem nelze používat vodní ani pěnové hasicí přístroje. Pokud má ale vodní hasicí přístroj na štítku uvedeno, že lze tímto hasicím přístrojem hasit i zařízení pod elektrickým proudem, pak lze tento hasicí přístroj použít i pro toto hašení. Jedná se o novou konstrukci rozstříkové proudnice, která umožňuje bezpečné hašení předmětů i pod elektrickým proudem.

NÁSTĚNNÝ POŽÁRNÍ HYDRANT

Hasební látkou je voda, a proto hydrantem nelze hasit zařízení pod elektrickým proudem.

Nástěnný požární hydrant je vybaven hadicí a proudnicí.

- * Pokud je hydrant vybaven textilní zploštělou hadicí je nutné před použitím rozvinout celou hadici.
- * Pokud je hydrant vybaven tvarově stálou hadicí na navijáku, uvolníme pouze potřebnou délku.
- * Ventilem pustíme vodu a proud vody směřujeme do místa ohniska požáru.

OHLAŠOVÁNÍ POŽÁRU

Všichni jsou povinni ohlásit požár na místní ohlašovně požárů dané budovy. Ohlašovny požárů jsou soustředovány na vrátnicích.

Telefonní čísla pro přivolání jednotek požární ochrany:

- * Hasičský záchranný sbor České republiky 150
- * Centrum tísňového volání 112

Povinnost školení studentů o požární ochraně se vztahuje na všechny studenty, kteří jsou zapsáni do studia na Slezské univerzitě v Opavě, příp. na jiné osoby v podobném postavení (účastníci celoživotního vzdělávání apod.).

Školení studentů se provádí při prvním zápisu ke studiu na Slezské univerzitě v Opavě, příp. při změně studijního programu, pokud se tím mění i obsah skutečností, s kterými má být student seznámen.